

Nederlands
Genootschap
van Burgemeesters

POSITIONPAPER

t.b.v. het Rondetafelgesprek d.d. 29 juni 2022 over de consequenties van de activering van het noodrecht d.m.v. de Wet verplaatsing bevolking en het wetsvoorstel over het voortduren van de werking van de artikelen 2c en 4 van de Wet verplaatsing bevolking (Voortduringswet artikelen 2c en 4 Wvb)

Het NGB waardeert de uitnodiging van de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid om deel te nemen namens de 'uitvoerende organisaties' aan het Rondetafelgesprek. Ten aanzien van de activering van de Wet verplaatsing bevolking en de voorgestelde voortdrijving van deze noodwet, geven wij u graag de volgende overwegingen mee.

De oorlog in de Oekraïne heeft tot een grote instroom van vluchtelingen in ons land geleid. Door de inzet van inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en gemeenten is het vanaf het begin van de instroom gelukt om voor de Oekraïense vluchtelingen een tijdelijk onderkomen te organiseren inclusief de bijbehorende voorzieningen. Gemeenten hebben conform het dringende verzoek van het kabinet meer dan 50.000 opvangplaatsen weten te realiseren. Dit is een ongekend grote inspanning die tot op de dag van vandaag een enorme inzet vraagt. Dit terwijl de rijksoverheid onvoldoende in staat blijkt de door het rijk toegezegde ondersteuning te realiseren. Hoe de nabije toekomst eruit gaat zien, weten we uiteraard niet, maar vooralsnog leidt de opvang van Oekraïense vluchtelingen niet tot grote problemen en kan aan de behoefte van onderdak en voorzieningen op goede wijze worden tegemoetgekomen.

Het NGB is vanaf de aanvang van het activeren van de Wet verplaatsing bevolking eind maart jl. kritisch geweest ten aanzien van de inzet van het instrument van het staatsnoodrecht.

We vroegen en vragen ons nog steeds af of de inzet van dit zware instrument proportioneel en noodzakelijk is gezien het feit dat de opvang van Oekraïense vluchtelingen niet tot noemenswaardige problemen leidt en in het aantal gewenste opvangplaatsen kan worden voorzien. De tweede reden waarom wij kritisch zijn ten aanzien van de inzet van het staatsnoodrecht is het feit dat hiermee een (tijdelijke) taak wordt neergelegd bij enkel de persoon van de burgemeester, terwijl de opvang primair een aangelegenheid is van het gehele lokale bestuur. Zo zijn in de praktijk in bijna elke gemeente meerdere wethouders betrokken bij het organiseren en faciliteren van de opvang, variërend van de wethouder Ruimtelijke Ordening tot die van Sport en Recreatie. Geheel terecht heeft u dan ook voor dit Rondetafelgesprek de wethouder Sociale Zaken van Amsterdam uitgenodigd.

Tegen deze achtergrond achten wij het blijven inzetten van de Wet verplaatsing bevolking niet noodzakelijk. Wij hebben een voorkeur voor het verankeren van de afspraken en verplichtingen in een meer passend instrument, bijvoorbeeld in een bestuurlijk afsprakenkader, waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij het college van Burgemeester & Wethouders, met een controlerende taak bij de gemeenteraad. Al dan niet in afwachting van een wettelijke regeling.